

א' דוודאי במזיד ליכא תרתי אלא ודאי לאו לגופי אלטרירך אלא לדיוקא למימר דבמזיד אינו חייב אלא א' הא בשוגג חייב תרתי ואצ"י אהדר להו דקרא בשוגג ובמזיד איירי וטפי עדיף למימר דקרא דאחת לגופי אלטרירך למימר דבשוגג אינו חייב שתי ולא נימא דאחת מחלה במזיד איירי לדיוקא למימר דבשוגג חייב שתיים:

דף כו ע"א תוספות בד"ה את לבך אנסך וכו' מיהו תימא אמאי לא מצעי תרי קראי חד לפטור מקרבן וחד לפטור מעונש כדאשכחן פ"ב דנדריים גבי נשבע לבטל את המלוה כו' יש לדקדק דאי ס"ל להתוס' גבי נשבע לבטל את המלוה דבשוגג אינו פטור מעונש אע"ג דפטור מקרבן א"כ אמאי אלטרירך להו למימר גבי נשבע לבטל המלו' אלטרירי תרי קראי חד למפטור מקרבן וחד לפטור ממלקות לא הוי ליה לאקשו' אלא ככי האי גוונא דכי היכא דהתם גבי נשבע לבטל את המלוה אינו פטור מעונש ה"נ אי מיפטור מעונש הוי לריך קרא אחרינא למפטורי מעונש.

ותו קשיא דלא משני כלל במאי דקאמרי אצל הכא כשפטור שוגג פטור לגמרי מקרבן ומעונש וממאי הרי גבי נשבע לבטל את המלוה לא פטורים מעונש וא"א דס"ל להתוס' דגבי נשבע לבטל את המלוה פטור מעונש א"כ מאי האי דמקשו התוס' אמאי לא מצעי' תרי קראי חד לפטור מקרבן וחד לפטור מעונש ומאי קושיא כי היכי דגבי נשבע לבטל את המלוה הוא פטור מעונש ה"נ הכא דפטור מעונש. עוד יש לתמוה דנראה לכאורה דדברי התוס' סותרים זה לזה בגיטין כתבו בהדיא גבי

נשבע לבטל את המלוה הוא פטור בשוגג אפי' מעונש ואלו הכא כתבו וז"ל אצל הכא כשפטור שוגג פטור לגמרי מעונש ומקרבן ע"כ משמע לכאורה לדברי דגבי נשבע לבטל את המלוה לא פטור מעונש וכד מעיינן שפיר אשכחן דהני קושיא לאו מילתא היא דלא אשכחינן בגמרא דנדריים אלא דאלטרירי תרי קראי הרעה והטבה דהוי דבר הרשות ולא יחל דברו דברו הוא דאינו מיחל אצל מיחל חפצי שמים אצל לא אשכחן בהדיא אי בשוגג הוא פטור מעונש נמי אי לאו וכשהקשה התוס' הוא ס"ל דכיון דאלטרירך תרי קראי חד לפטור מקרבן וחד לפטור מלקות ולא סגי בחד קרא א"כ נראה דאינו פטור מעונש בשוגג כיון דליכא קרא לפטור ותירלו התוס' דלפטור עונש משוגג לא אלטרירך קראי דדוקא למזיד ושוגג שהם דברים חלוקים הוא דאלטרירך תרי קראי אצל לשוגג בחד קרא סגי לפטור מקרבן ומעונש דתרווייהו מילתא דשוגג נינהו ודוקא במזיד הוא דאיכא עונש בשבע' שוא ולקי מחמת שבעת שוא כדמוכח לקמן במתניתין אצל בשוגג מעונש נמי פטור ומאי דקאמרי התו' אצל הכא כשפטור בשוגג פטור מקרבן ומעונש וכו' לאו לאפוקי ההיא דנשבע לבטל את המלוה דהתם נמי פטור מעונש וכמו שכתבו התוס' בהדי' בפ' השולח אלא מאי דקאמר אצל הכא היינו למימר דדוקא למזיד ושוגג הוא דאלטרירך תרי קראי כדאמר' בנדרי' אצל לפטור מקרבן ומעונש בשוגג לא אלטרירך תרי קראי אלא בחד קרא סגי ותו לא מידי:

דף כו ע"ב תוס' בד"ה ואי דלא ידע אנוס הוא תימא אדקשיא ליה מצרייתא תקשה ליה ממתניתין דפרק שבעת

ביטוי לשעבר ומאי דבעי והיינו לרבנן ומשני
אפי' תימ' רבנן ול"ע:

שם בגמרא אמר שמואל גמר בלבו לריק
שיוציא בשפתיו וכו' הא גופי' קשיא
אמרת בשפת' ולא בלבו והדר אמרת גמר בלבו
מניין וכו' ומאי קושיא לימא דלהוי פרט וכלל
ובדאמרי' לקמי' מולא שפתיך תשמור אין לי
אלא שהוליא בשפתיו גמר בלבו מניין ת"ל כל
נדיב לב וע"ק אמאי הדר המקשה והקשה
מבריית' מולא שפתיך וכו' נימא נמי דהיא
ברייתא תריץ ואימא הכי דומי' דלעיל דבקרנ'
נמי שייך למימר כדאמרינן לעיל איברא
דלישנא קמייטא דברייתא משמע דבא לקיים
שניהם ולשנא דברייתא מולא שפתיך משמע
דנדיב לב אתא לגלוי' על מולא שפתיו לאו
דוקא אבל מ"מ קשה הדבר לומר דהברייתא
פליגי ועוד אדמותיב ליה לשמואל מהך
ברייתא דמולא שפתיך דקסבר דנדיב לב אתא
לגלוי' דנדיב לב סייעת ליה מברייתא קמייטא
דקסבר דיש לנו להקים את שניהם.

ועוד קשה למאי אינטריך בגמרא למימר
גמר בלבו להוליא פת חטין והוליא פת
סתם והלא מהכרח הקושיא מסתבר' דלימא
גמר בלבו להוליא פת חטין ולא כלל בשפתיו
והא לא קשיא דשתי תשובות בדבר חדא
דמסברא קאמר לה ולא מהכרח הקושיא ועוד
יש לתרץ דברי שמואל דקאמר לריק שיוציא
בשפתיו ובהכי ניחא דלריק להוליא בשפתיו
דקאמר היינו פת סתם אבל הקושיות
הראשונות ל"ע:

דף כז ע"א בגמרא דמה הרעה אינו בקיום
המלוה אף הטבה אינו בקיום

עדות כו' יש לדקדק ללא חדשו לנו התוס' בזה
הדיבור שום חידוש דדברים פשוטי' הם
מראשן ועד סוף וזיל קרי בגמרא נינהו גם מה
שכתבו והא אינו מקוש' אדרבה ממקום שבה
תשובתו בלידו ותו לא מידי:

תוס' בד"ה אפי' תימא וכו' ורש"י ז"ל אינו
גורס גירסא זו כי קשיא לו והא לא את'
ברייתא לאשמעינן דשגגת קרבן שמה שגגה
אלא לאשמעינן היכי אשכחן שגגת ביטוי
לשעבר ובשמעתא דחק נמי לאשכוחי דקאמר
ה"ד וכו' יש לתמו' שרש"י כתב בפרק כלל גדול
דהברייתא אתא לאשמעינן דהאדם בשבועה
פרט לאנוס ודוקא שגגת קרבן שמי' שגגה אבל
אם שגג בלאו הוי אנוס ופטור הוא מן
השבועה דאדם בשבועה בעינן ומה שנראה
מדברי התוספות ממה שכתבו הכא דהוקשה לו
לרש"י דאין כונת הברייתא לאשמעינן חדוש'
דשגגת קרבן שמה שגגה דהא ודאי מילתא
דפשיטא היא למונצו אלא לאשמעינן דאשכחן
שגגת ביטוי לשעב' ויש לתמוה דהא נמי
מילתא דפשיטא היא דלמונצו אשכחין שבוע'
ביטוי לשעבר ואת"ל דמאי דקאמר רש"י התם
בפרק כלל גדול היינו דקאמר הכא נמי הא
ודאי לאו מלתא היא וא"א לאמרו שהרי כתבו
התוספות בסמוך ובשמעתא דחק נמי
לאשכוחי דקאמר ה"ד וכו' כנראה מדבריהם
דהביאו ראיה למה שאמרו דאינטריך הברייתא
לאשכוחי שבועת ביטוי לשעבר דהרי בשמעתא
נמי דחוק לאשכוחי.

ועוד יש לתמוה דמאי דחוק בשמעתא
לאשכוחי שבועת ביטוי לשעבר היינו
לרבנן דמונצו פשי' ליה והיינו דקאמר כמאן
כמונצו וכו' דלמונצו פשיטא דאשכחן שבועת